

Džakownosć a dowěra

Do drjewjaneje tafle wupalene a z kwětkami wozdobjene hrono Rom. 8,28 bě ze wšědnym přewodźerjom pobožneje serbskeje burskeje swójby w Njeswaćidskej wosadźe.

Foto: J. Maćij

My pak wěmy, zo tym, kiž Boha lubuja, wšitke wěcy k lepšemu služu. (Rom. 8,28)

Dwoje wěcy na nas přińdu w běhu žiwjenja: dobre a špatne. Ale wšitke maja nam k lepšemu služić. Kak je to možno?

Jednorje zda so to pola tych dobrych. Hdyž smy strowi, hdyž mamy džěło a hdyž mamy wjeselo na džěle, hdyž su swójbne poměry tak někak w porjadku, hdyž je wosadne žiwjenje dobre, hdyž nimamy žane materielne starosće – tak může žiwjenje jara rjane być. Někotři pak ani potom spokojom njejsu, hdyž maja wjele dobrych wěcow. Na wšo so hórša a z ničim spokojom njejsu. Na čim to zaleži, zo jim te dobre wěcy k lepšemu njejsu? Woni maja je za samozrozumliwe. Woni so za to njedzakuja.

Wšitke dobre dary praja nam: Budž džakowny za to, štož w swojim žiwjenju dóstanješ. Džakowni budžmy napřečo ludžom, kiž su k našemu zbožu přinošowali. Džakowni budžmy pak tež Bohu, wot kotrehož wšitko přińdže. Hakle potom bu-

džeja wšitke dobre dary nam woprawdže k lepšemu služić.

K žiwjenju slušeja tež hubjene nazhonjenja. Strowota so pominja a chorosće přińdu. Ludžo zhubja swoje džěło. W swójbje je zwada. Pjenjezy pobrachuja. Smjerc rubi nam lubyh přiwnuznych. Pawoł je Romskim křesćanam pisał, zo wšitke wěcy tym k lepšemu služu, kiž Boha lubuja. Potajkim tež wšitke špatne a ćežke nazhonjenja nam k dobremu služu.

Nam čłowjekam njeje možno dospołnu wotmoħwu na wšitke prašenja žiwjenja namakać. Druhdy Bóh nas pruwuje a wukubtuje přez wšelake podeńdženja žiwjenja. W Israelu je pućowacy wobkedźbował, kak kładzechu čežki kamjeń do hačow młodeho štoma. To měješe tomu služić, zo njerostu hažy přewysoko, ale zo město toho so korjenje zesylnja. Tež naše korjenje dyrbya do hłubokosće rosć, zo njebychu nas wichory žiwjenja spowalili. Dowěra k Bohu ma rosć. Druhdy su nazhonjenja čerpjenja šula žiwjenja. Wěmy hakle pozdžišo, k čemu je to dobre bylo a před čim smy so wuchowali našich čerpjenjow dla. Basnik Christian Morgenstern je prajit: „Za

mnohich je jenož jedyn pomocny srědk – katastrofa.“ Hač móžemy tole zrozumić?

Njedawno čitach žiwjensku rozprawu kachlestajerja z Rólan. Wón bě z 30 lětami džěleny, měješe wulki doħ a běše so podał alkoholej. Njewidžeše hižo žanoho wupuća za sebje. Přez nabožny tydźeń rosćeše we nim wola, nowe žiwjenje započinać. Z Božej pomocu so jemu poradži nic hižo pić. Tež konkurs swojeje firmy wón přewiny. Namaka nowu mandželsku. Wón pisaše: „Moje najwjetše wjeselo je, zo móžu kóždy dzeń znowa z Božej pomocu ličić.“

A skónčnje su nam napołożene čerpjenja šula za Božu wěčnosć. Wšitka zemske so nam prjedy abo pozdžišo bjerje. Što zwostanje? Bóh a slubjenje jeho kralestwa tym, kotřiž jeho lubuja. Jezus Chrystus je přečerpil najhórši wosud. Bóh pak je jeho z morwych zbudžił. Tež nas chce z čerpjenja wumóžić a ze smjerće zbudžić. Wšitke sylzu budžeja we wěčnosći zetrěte. Duša namaka pokoj. Tole je nam k lepšemu. Tohodla zwučujmy so, hdyž je někak možno, w džakownosći a w dowěrje k Bohu.

Hódančko

Namakaj a zapiš prawje do stołpikow 31 štyripismikowych słowow. Z pismikow w kružkach wučitaš překi ze štyrjoch słowow wobstejace pomjenowanje za kóždolětne schadžowanje ewangelskich Serbow.

Srb

1. baseń z melodiju, 2. měšac, 3. zwěrjo we wodže, 4. džiwi a domjacy ptak, 5. wopytowar, 6. domjace zwěrjo, stražnik, 7. džěl

wobliča, 8. spadki, 9. zwučny wěžowy na stroj, 10. šlebjerd, tež drasta, 11. małe rubježne zwěrjo, 12. „hola“ delnjoserbsce, 13. djaboľ, 14. serbski štom, 15. přechod přez rěku, 16. sudobjo, 17. znamjo nabožiny, 18. niska mjehka rostlina, 19. swjedzeń w hodowniku, 20. japoštoľ, 21. warjaca woda, 22. mokrizna, 23. nic lětsa, ale hižo ..., 24. žónske předmjeno, 25. čert, djaboľ, 26. mały lěs, 27. dopis, 28. křčenske sudobjo, 29. wulki mórski čofm, 30. nano-wa abo mačerna sotra, 31. džěl měsaca

1	2	3	4	5	6	7

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

28	29	30	31

SERBSKÍ · CYRKWĪNSKÍ · DŽEŇ

56. Serbski ewangelski cyrkwinski džen

8. a 9. junija w Michalskej wosadže w Budyšinje

Přez Božu miłosć.
Přez dobru wyšnosť.
Přez Serbow lubosć.

Sobotu, 8. junija

- 14.00 hodž.** zahajenje na Michalskej farje, přizamknje so kofejowa přestawka
14.30 hodž. „Serbja a cyrkej w Budyšinje“ – přednošk fararja Jana Malinka
17.00 hodž. „Serbske rowy na Tuchorskim pohrjebnišću“ – wjedženje z knjeni Trudlu Malinkowej, zetkamy so při zachodže na Lubijskej

Njedzelu, 9. junija

- 10.00 hodž.** swjedženske kemše z Božim wotkazanjom, předuje farar Jan Malink, zdobom kemše za džeći
11.15 hodž. postrowy našich hosći
12.00 hodž. wobjed na žurli Serbskeho ludowego ansambła
13.00 hodž. připołdńska přestawka z ludowymi spěwami a krótkimi přinoškami
14.00 hodž. wotkryće wobnowjeneje tafle při Michalskej farje
14.30 hodž. koncert w Michalskej cyrkwi z chórom „Budyšin“ pod nawodom Michała Jancy, zaklinča twórby Jana Kiliana, Korle Awgusta Kocora a Jana Krygarja
16.00 hodž. zakónčenje cyrkwinskeho dnja

Kedžbu:

parkowanje při Michalskej

Parkowanje na Serbskim kěrchowje při Michalskej cyrkwi njeje dowolene. Je pak z wašnjom, zo politesy na njedželach parkowanje při Michalskej nje-kontroluja. Dokelž je Serbski kěrchow jenož maľki, doporučimy wopytowarjam serbskeho cyrkwinskeho dnja – wosebje za sobotniše zarjadowanje – sej druhe parkowanišćo za swoje awto pytać. Móžnosće w blišej wokolnje su Při rybarskich wrotach a na Šulskej hasy (jenož njedzeli). Na dalšich parkowanišćach, kaž při Pětrskej cyrkwi abo na Hošic hasy, je parkowanje sobotu wot 14.00 hodž. a njedzeli bjez płaćenja móžne.

„Džen cyrkujow“ w Budyšinje

Sobotu, 29. junija, přewjednu ewangel-ske a katolske wosady džen wotewrjennych durjow w cyrkwjach, wosadnych a diakoniskich zarjadnišćach. Tole ma być přinošk cyrkwe k 1000lětnemu jubilej města. Wotewrjena budže wot 10.00 do 17.00 hodž. tež Michalska cyrkej, hdžež móžeja so wopytowarjo wo žiwjenju ewangelskich Serbow informować. We 18.00 hodž. budžeja w Pětrskej cyrkwi wulke ekumeniske kemše z biskopomaj Kressom a Reinelom. 22.30 hodž. započina so w Pětrskej cyrkwi ekumeniska hudźbna noc ze wšelakorymi poskitkami hač po poľnocy. 29. junij je po starocyrkwinskej tradiciji poswječeny japoštoľomaj Pětrej a Pawoľej.

Michalska wosada w Budyšinje – hosćicielka cyrkwinskeho dnja

Michalska wosada bu 1619 založena za ewangelskich Serbow na wsach wokoło Budyšina. Wjac hač 200 lět bě wosadne žiwjenje bylo ryzy serbske. 1836 wotměchu so přenje němske zarjadowanja. Po tym přeńdže w běhu lětdžesatkow z přiběracym přeněmčenjom wsow tež wosadne žiwjenje dale a bóle na němčinu. Hač

dosředž 20. lětstotka běchu wšitcy fararjo Serbja byli, mjez nimi tajcy wuznamni kaž Handrij Lubjenski a Ernst Bohuwěr Jakub. Rjad serbskich wótčincow je z wosady wušoť: Handrij Zejler, Michał Rostok, Křesćan Bohuwěr Pful, Jan Radyserb-Wjela a dalši. Kajka je Michalska wosada dženso?

Wosada: Michalskej wosadze přislušeja 32 wsow kołowokoło Budyšina a dwaj měšćanskej džělej, Třělany a Židow. Dohromady ma něhdže 3 100 wosadnych.

Fararj: Wosadze přisteji poťdra farskeho městna. Poťne farske městno je tuchwilu wobsadźene ze 46lětnym fararjom Butterom, kiž skutkuje tu z lěta 1999. Do toho bě był z duchownym w Schönau auf dem Eigen a w Olbernhauje w Rudnych horach. Poť farskeho městna, kiž je dotal zastawať Serbski superintendent Albert, je wot lětušeho apryla wakantne. Wosada so nadźija, zo dońdže bórže k znawowobsadźenju.

Rjany panorama Budyšina je sobu postajeny wot twarjenjow Michalskeje wosady: cyrkwe, fary a Mnišeje bašty (wotlěwa).

Foto: T. Malinkowa

Přistajeni: Za wšelake nadawki ma wosada dalšich přistajenych: kěbětarka, kiž je zdobom domownik, sekretarku, kantora, katechetce a rjedzerku. Wšitcy pak su jenož podžělnje přistajeni.

Imobilije: Nimo cyrkwe wobsedzi wosada domaj: faru a Mnišu baštu. Na farje stej w přizemju wosadna žurla a kenclija, w hornimaj poschodomaj bydlitaj duchownaj ze swójbomaj. Mniša bašta bu po přewróće modernje wutwarjena na wosadne rumnosće a bydlenja. W přichodže čakaja na wosadu dalše twarske předewzaća: saněrowanje měšćanskeje murje pod farskej zadźěla w farje a spořjedjenje cyrkwineje třěchi.

Wosadne žiwjenje:

W Michalskej cyrkwi swjeći so kóždy nje-dzělu němska a jónu měsacnje serbska Boža služba. Nimo toho su raz wob měsac kemše w Ochrowskej cyrkwi w Małym Wjelkowje a w hladarnjach w Ratarjecach, Małym Wjelkowje a na Ži-

dojwe. W tójšto wsach wotměwaja so prawidłownje bibliske hodžiny kaž tež adwentne a póstne nutrnosće. Paćerska wučba podawa so centralnje w Budyšinje, nabožina tež na wjacorych wsach. Wšelake skupiny wobohaćeja wosadne žiwjenje: kurenda, cyrkwinski chóh, dujerjo (zhromadnje z Pěťrskej wosadu), kružk předšulskeho džěć, młoda wosada a kružkaj dorosćenych.

Statistika 2001: Loni swjećeše so w Michalskej cyrkwi 63 němskich Božich službow z přerěznje 65 kemšerjami a 12 serbskich z přerěznje 13 wopytowarjami. Na měsacnych kemšach w Małym Wjelkowje a w třoch hladarnjach wobdžěli so přerěznje 29 resp. 15 kemšerjow. Loni mějachu we wosadze 26 křćeńcow, njewšědnje wysoku ličbu 48 konfirmandow (z toho 4 serbskich) a 5 wěrowanjow. Z 48 loni zemřetych wosadnych su so 30 w Michalskej wosadze cyrkwince pochować dali.

Serbskosć: Za wosadne žiwjenje ma serbskosć jenož hišće mało wuznama. Wjetšina wosadnych je drje serbskeho pochada, ale rěč hižo njewobkneži. Nastajenje k Serbam je rozdžělnje, cytkownje pak je zhromadnosć Serbow a Němcow we wosadze bjez problemow. Cyrkwinskemu předstejićerstwu přislušataj Serbaj Katja Neumannec ze Sćijec a Měrcin Wirth z Třělan. **T.M.**

Ewangelscy Serbja w interneće

Hdyž chceš najwšelakoriše zajimawostki a nowosće z što wě kajkeho kónca swěta zhonić, podaj so – ně, nic na swětowu jězbu, do muzeja abo biblioteki, ale na „wulět“ do interneta. Wo wšem móžnym a njemóžnym so tam pisa – hač pak tež wo ewangelskich Serbach? Wězo – někak z lěta 2000 ma Serbske ewangelske towarstwo swójsku homepage (internetnu stronu, kotraž wobsahuje, kaž mała knižka, hišće dalše strony) z informacijemi wo serbskich ewangelskich stawiznach a džensnišim položanju kaž tež z pokiwami na zarjadowanja. Njeje pak móžno so na tutej stronje bliže wo serbskim ewangelskim žiwjenju w jednotliwych wosadach informować. Nimo toho so na cyłej homepage skoro žaneho serbskeho słowa njejewi. Škoda!

Tuž podach so na dołhim zymskim popoťdnju do „syće“, zo bych homepage ewangelskich wosadow Budyseje wokoliny za serbskimi slědami přepytala.

Zwjeselich so, jako hižo na homepage Budysekeho cyrkwinskeho wobwoda (www.kirchenbezirk-bautzen.de) stronu

wo Serbach namakach. Tuta wobsahuje krótki tekst, foto serbskeju konfirmandkow a adresu Serbskeje superintendentury – bohužel pak žadyn link (zwjazowanje) k internetnej stronje SET a ani jedne serbske slowo. Tež strony, na kotrychž so wosady skrótka předstajeja, su ryzy němske, ani mjena wsow njejsu dwurěčnje podate. Přeslapjena běh, jako při čitanju pytnych, zo so hustohdy ani na serbske korjenje wosadow njepokazuje. To rěka, Serbja so na přikład na stronach Hornjowujězdžanskeje, Minakałskeje a Budestečanskeje wosady scyła njemjenuja, na serbske kemše abo wosadne popoťdnja so njeskedžbnja. Strony druhich wosadow, na př. Hodžijskeje a Wjelečanskeje, wopisuja Serbow jako historiski zjaw, kiž na přitomnosć žadyn wliw wjac nima. Bohužel wjele wosadow, kaž Hrodžišćanske, Chwačanske abo Njeswačanske, njejsu hišće docyła z tekstom abo adresami na zhromadnej homepage Budysekeho cyrkwinskeho wobwoda zastupjene.

Samostatne homepage wosadow Budysekich kónčin eksistuja hakle tři. Na přenjej, Kumwałdskeje, njenamakach ničo serbske-

ho, za to pak na druhej, Rakečanskej. Přeni raz nadeńdžech serbski tekst, runoprawny k němskemu, na startowej stronje. Na dalšej stronje može so wopytowať tuteje homepage němsce wo serbskej zańdženosći, serbskich kemšach a zarjadowanjach w Rakecach informować. Najwjetša překwapjenka pak čakaše na mnje na kóncu „wulěta“ – Bukečanska homepage. Drje je tež tuta skoro ryzy němska, za to pak wobsahuje jara dokładne a wobšěrne informacije wo Serbach w Bukečanskej kónčinje, serbskim žiwjenju powšitkownje, haj samo wo serbskich wupućowarjach do Texasa. Podate knižne pokiwy, němsko-serbski słownik nabožneje terminologije a linki k homepagam SET a serbskich institucijow wudospoťnjeja serbsku stronu. Za zarjadowanje tuteje słuša Bukečanskej wosadze wulka chwalba!

Zjimajo móhlo so prajić, zo měta so ewangelska cyrkej bóle prócować wo wobkedžbowanje serbskeho ewangelskeho žiwjenja we wosadach a na wobwodnej runinje při wuhotowanju swójskich homepage. Při tym njeměťo so cyle na serbsku rěč zabyć!

Madlenka Malinck

Na cenise mojogo žywjenja

Cenit swojogo žywjenja som južo pśestupił; něnto žo zasej „dołoj“. Tak mam ako 85-lětny wuměnikaf dosć casa, pśemyslowaš wo zajžonych lětzasetkach. Rozmějo se, až mě pśi tom wjelgin wabi pśeběraš wjeraški mojich donětejšych lět a gjardy bys na to, kotarej z tych wuznamnych wosobinow som směl tu ruku tłocyš. Ale po naturje se zewšym njegožim do togo šema; tak cu lubjej pisaš wo dłyminach w mojom žywjenju.

Njeklincy take pśedewzeše bejnje absurdnje? Chto ga se zajimuju za porazki mało znatego starca, za momenty, žož won jo zbankrotował? Ale ja was pšašam: Co jo lažej nježli samochwalba a co jo šězej nježli se pśiznaš k swojim nižynam?

I Ako študańc teologije a filologije w Barlinju som raz zapadnuł do dymokeje žery. To jo było w lěše 1938, žož som musał z Wrocławja pśešěgnuš do nimskeje stolice. Cogodla „musał“? Som se we tej uniwersisce nad Odru tak zbratšował z někotarymi pjerwejšymi absolwentami Bytomskiego polskega gymnazija, až som był pod aspektom tencasneje ideologije „persona ingrata“. Cogodla cakaš na relegaciju – som zawcasa tšachnuł do Barlinja, žož njejo mě nichten znał. Som zastupił do konwikta, žož su mě wutšobnje wuwitali ako člónka BK (wuznawarskeje cerkwje).

Tencas jo lic. Günter Jacob zmužne referaty měł pśed nami, atakujucy ten bruny system a jogo DC-kumpanow (tak pomjenjone „nimske kśesćijany“). Ja som jogo wobžiwował. Až won bužo pozdžej raz moj nejwětšy kontrahent, kenž ako generalny promšt za Dolnu Łužycu bužo zakazowaš kužde serbske słowcycko na prjatkarni we swojej eforiji – to njejo se mě we tych lětach hyšći widał.

Po krotkem casu su w Barlinju pytali nowego studentskego wjednika za teologow, tak pomjenjonego „fachschaftsleitiera“. Naraz som był kandidat teje BK za tu poziciju, kotaryž jo dejal „wojowaš“ pśešiwu DC. Na końcu su mě w pětym semestrje stojacego wuzwolili za nowego „fachschaftsleitiera“ teje žedne sta študańcow licejeje Barlinskeje teologiskeje fakulty.

Kake su nadawki takego cłowjeka? Wšakorake. Něga by mě gronili: Won jo kal-faktor cełeje fakulty. Ja mogu tudy jano někotare pśikłady dawaš: gromaže z dekanom stipendije rozdželowáš; studijne pśiplašonki znižyš abo anulowaš; pomogaš, žož su konflikty dla bydlenjow nastali abo ze studentskeju chorowneju kasu; zabawne zmkanje cełeje fakulty pśigotowaš a pšewjasć; se zasajziš za tunje zastupne lisciki do žiwadła a opery atd. Som měł swoj bėrow we uniwersitnem twarjenju a kuždy žėń rěčne gožinki, na kotarež su se moje komilitony pśinamakali we radnej libcje ze swojimi problemami. Njejsom pak jano cyniš měł z normalneju bėrokratiju, ale teke z našym dekanom prof. Stolzenburgom, DC-mužom. Won jo skoro wucował, až ja žėtam wjelgin stronski za BK. Tak sme se cesto kusałej a cybałej ... Zapředka som měł teke tšochu spodobanja na tej

mojej službje; ale z casom jo mě toš to pśidatne žėło zatłocowało.

Końc jo njezapki se pśibližył: Žinsa som hyšći jadnał z uniwersitnym rektorom, z našym dekanom a z dwěma profesoroma – žėń pozdžej som se namakał we Charité, znatej Barlinskej chorowni, z wjelgin boleceju koliku na žoťš lažecygo. Tak jo moj „zlět dowusoka“ se pśeměnił do katastrofy. Ze swojeje tragedije som wjele nawuknuł: Za take zastojnstwo musy cłowjek mės wosebje kšutu kondiciju; za mnjo jo lėpjej na niskem niwownje žywy byš – za to pak strowy wostaš!

Moj naslědnik jo był Günter Pohl, pozdžejšy znaty farań na „kejžorowej“ cerkwi na „Ku'dammje“. Ako som raz k njomu woglědał, jo se naraz na koridorje wołało: „Der Prinz“ – a napšawdu jo hohenzollernski princ (ako šef teje kejžoroweje cerkwje) abo možoš teke groniš kejžor Wilhelm III. zastupił a teke mě ruku zawdał ...

II Ako jo pśišel žėń 9. december 1985, 40. wrošenica mojeje ordinacije, jo naša bramborska cerkwina wušyna ako gratulantanta posłała do Drjowka wusokego kněza z konsistorstwa ako znamje, ažo njejsu w Barlinju na mnjo zabyli, ale teke pśedewšym togodla, dokulaž ordinacija jo nejwājnjyšy akt we žywjenu ewangelskego duchownego. Teke katolski farań njamožo žednje zabyš datum swojeje swěšizny na mjeršnika.

Ale kak jo mě ten wusoki woglěd nadejšel? Wěšće we nejlėpšem wobłaku we dobrej špě sejžecygo – kaž se to na takem wosebнем dnju słuša. Božko nic! Som rowno na dworje drjewo rubał we žėłowej monturje!! Moja mudra žėnska jo to nejgorše wotwobrošila a gosća nejpjerweje pšosyla na tasku kafeja po tej dłužkej jėzbje – ale moja blamaža jo byta weto perfektna. Cogodla pak jo take „fiasko“ se stalo? Som ga swoju ordinaciju za nic měł? Nikula nic! Som wjelgin konserwatiwny cłowjek a cesćim swoju ordinaciju nanejmenjej tak wusoko kaž katolski duchowny swoju primicu.

Ale musym to wam kołk wot kołka wulicowaš.

Ako som se wrošil z wojny (1. oktober 1945), jo było na casu, we bėgu wojakowanja skomužone wěcy nachwataš. Tak som se nejpjerweje pśi konsistorstwje pśi-

zjawił za ordinaciju. Ako termin som dostał 9. december 1945. Ale srjež oktobra jo mě nadpadnuła žadława chorosć. Co cyniš? Decembarski termin daš anulowaš a pšosyš wo nowy? Som se rozsužil do Barlinja jėš – wšojadno, pod kotarymi wuměnjami. Moj ordinator njejo tu proceduru ze mnu ako podlańsku wěc wobglědał, ale jo kšėł mě južo wot 1. decembra we swojom bydlenju wizeš, aby mě slušnje pśigotował na ten wājny akt.

Tak som na 1. december rano stojał na Chošebuskem (skońcowanem) dwornišću a naslědku směl połudnjo do skotowego wagona směr Barliń zastupiš. Ale smy jano až do Lubina pśišli, žož su nas posłali do zymneje cakarnje. Na drugi žėń smy se napšawdu dostali až do Barlinja. Někotare raze som dejal swoj „propusk“ w rusoskeje rěcy, wupisany wot Chošebuskeje superintendentury, pokazowaš – a pon som naslědku se namakał we bydlenju promšta Diestela. Tak šėžko njejo to za mnjo było, dokulaž som dwě lěše študował w Barlinju a se někak wuznał we tom wjelikem, tencas božko w ruinach lažecem mėsće. Mojo zapozdženje jo won mě wjelikomyslnje wodał.

Wotněnta som bejnje kritiski cas pšetrał. Moj duchter jo mě napominał wšykne procedury (injekcije, infuzije, wožicki, tablety atd.) w Barlinju konsekwentnje dalej pšewjasć, aby moja špatna strowotna situacija se njepogoršyla. Som kofrik pońny instrumentow, flaškow a lėkarstwow sobu wlađł do stolice. Nichten njejo dejal wupytnuš, což jo we mojej bagoży nutši a až ja kuždy žėń někotare raze samoterapiju cynim.

Som se powdał do pobožnych teologiskich diskusijow z mojim pśijašelnym ordinatorom, som teke banany a pomerance wopytował, ako su kuždy žėń na bliže lažali – ale som stawnje měł tšach, až skomužijom swoju injekciju. Toš ta dekada we Dahlemje jo dejala byš wjerašk mojego donětejšego žywjenu; ale wot wěrnosći jo wona była za mnjo gotowa tortura.

Tak žaržym ten dokument mojeje ordinacije, wupisany na špatnej papjerje, dokulaž lėpšeje njejsu we podzajtšnem konsistorstwje w lěše 1945 měli, w ruce – njenaglědny won jo: žedna pšicyca k juskanju, ale skerzej k plišćowanju.

Som we swojom žywjenu hyšći wěcej dolinow pšekšacał a wotergi teke se nabojał. Na gymnaziju su nam na wutšobu połažyli někotare słowa starego romskega basnika Horaca:

*Si fractus illabatur orbis,
impavidum ferient ruinae
(gdyž dezolatny swět se sypnjo raz,
ga padnu ruiny na njebojaznego).*

Konfirmator jo mě na drogu do žywjenu napisal toš te słowa posła Pawoła (2. Tim. 1,7):
*Bog njejo nam dał ducha bojarnosći,
ale mocy, lubosći a pocnosći.*

Herbert Nowak

Poswjećenje Doma Šeracha w Budyšinku

4. meje 2002 bě tak daloko. Po wjac hač lětomaj přetwara móžeše so něhdyše hospodarske twarjenje knježeho dwora poswjećić jako wjesny kulturny centrum. Štóz tutón twar wot prjedy znaje, so džiwa, što rjaneho móže tež ze starych

murjow nastać – pycha za wjes a mnohostronsce wužiwanje. Twariski knjez bě gmejna Malešecy. Twarili su wšelake firmy z wokoliny a ABM-nicy. Ideju, tutomu domej spožčić mjeno, měješe wjesnjanaosta Günther Sodan.

H. B. Šerach

Budyšink měješe w svojim času sławneho fararja, kiž je 25 lět we wsy skutkował, Hadama Bohuchwał Šeracha. Na jeho mjeno je so w běhu časa trochu pozabyło. Tohodla je so w lěće 2000 založil Komitej H. B. Šeracha. Předsyda je farar Andreas

Něhdy hospodarske twarjenje knježeho dwora – džensa Dom Šeracha

Sureck-Poršiski. Z kóždym zeńdženjom komiteja bu jasnišo, kajki wurjadnje wobdarjeny čłowjek bě Šerach byt jako farar, pčotar, přirodowědnik a spisowaćel. Narodził bě so wón 5. septembra 1724 na farje w Nosaćicach. Přenje wukubłanje dósta wot domjaceho wučerja. 13lětny poda so na Wjerchowsku šulu St. Afra w Mišnu, po tym studowaše teologiju a přirodowědu w Lipsku. Po studiju njedósta hnydom farske městno, tak zo dyrbyeše so dwě léće jako domjacy wučer žiwic. 1748 měješe so Budyšink znova wobsadzić. Wón přewza tutu poměrnje chudu faru a wosta tu hač do swojeje smjerće 3. apryla 1773. Jeho row na kěrchowje hižo znaty njeje. Čim wažnišo je, zo bu nětko nowy kulturny centrum po nim pomjenowany.

Fararj Sureck-Poršiski a Malink-Budyški dom poswjećitaj.

Nutrnosc

Swjatočnosť zahaji so w 14.00 hodź. z dwurěčneje nutrnoscju. Někak počojca kemšerjow běchu Serbja. Tež tohodla bě dwurěčnosť woprawnjena. Šerach bě Serb a jeho skutkowanišćo jako farar bě naša rjana Budyšinska cyrkej. Hač na snadne změny je wona tak zdžeržana, kaž bě wona za Šerachowu čas była.

Farar Malink zložil swoje předowanje na napominanje „Spominajće na svojich wučerjow“ (Hebr. 13,7). Tež Šerach ze wšemi swojimi kmanosćemi bě byt z wučerjom. Njesprócniwje na to džětaše, polěpšić kubłanje luda. Sam je serbsko-němsku šulsku wučebnicu napisal. Farar Sureck počahowaše so na słowo, zo so zaswěćena swěca nima pod kórc, ale na swěćnik stajic, zo by wšitkim swěćila (Mat. 5,15). Tež skutko-

Džěci z Malešec a Barta wuhotowachu spodobny serbski program.

wanje Šeracha ma so stajic na „swěćnik“, zo by nam džensnišim na mnohe wašnje bylo z přikładom. Šerachowa swěca tež po 250 lětach njeje wuhasnyła.

Nutrnosc wobrubichu Poršiscy dujerjo. Wjesnjanaosta Sodan přepoda wosadže wolijowu mólbju Šeracha, kotruž bě Přiwčičanski wumělc Tomaschwili po starej koprowej rytwyje molował. Wobraz dóstanje dostojne městno w Božim domje.

Poswjećenje

Po nutrnoscju podachu so kemšerjo přez wjes do bywšeho knježeho dwora k domej, kiž nosy nětko mjeno Šeracha. Po zhromadnym kěrļuš „Njech Bohu džakuje“ duchownaj dom poswjećitaj. Wjesnjanaosta džakowaše so wšim, kiž běchu na twarje wobdžěleni byli, a wotkry taflu z dwurěčnym napisom. Džěci z WITAJ-skupiny Malešanskeje pěstowarnje a ze zakładneje šule w Barće spěwachu a rejoy wachu w serbskej drasće.

Po tym běchu w žurli z 80 městnami wšity na kofej a tykanc prošeni. W před-

Dwurěčna tafla z pomjenowanjom noweho domu

Fota: T. Malinkowa

rumnosć wisatej witrinje, kiž zeznamitej wopytowarja z H. B. Šerachom. Sćěhowašće přednoškaj wo jeho zaslužbach jako farar a pčotar.

Přednoškaj

Šeracha jako duchowneho předstaji nam farar Jan Malink ze wšelakich zhladowanišćow. Budyšinska fara ze sydom hektarami pódy njebě wulka dosć, zo by móhła zežiwić fararja ze swójbju z wosom džěćimi. Připódla drje je tež dyrbjał być z burom, přetož pomocnikow za wšě džěta drje sej njemóžeše dowolic. W jeho času zachadžeše Sydomlětna wójna (1756-1763). Wjes čerpješe pod wurubjenjemi a zakwarćerowanjom wajakow a koni. Nuza bě wulka a tež faru njeprjelutowa. Nimo zastojnskeho džěta zaběraše so Šerach ze wšelakimi slědženjemi a wozjewjowaše swoje dopóznaća. Z wuznamnymi wosobami a institucijemi sej dopisowaše. Měješe sobuwowjarjow, ale tež přećiwnikow.

Knjez Bjarnat Nowak z Łupjanskeje Dubrawki porěča wo pčotarju Šerachu. 1766 bě wón založil přenju pčotarsku towaršnosť w Němskej a bě z jeje sekretarom. Jako pčotar ze 40 ludami spózna, kak so matki rozmnoža a kak hodža so ludy džělic. Zwiski haješe k pčotarjam w Mužakowskej a Wojerowskej holi, kiž so wosebje lěsnemu pčotarjenju wěnowachu. Šerach započal pčotki plahować w drjewjanych kašćikach. Tež we tym bě wón pioněr a wunamakar. W Budyšinku založil wučbnu pčólnicu, do kotrejež tež carina Katarina II. studentow pólša. Wo swoich slědženjach wozjewi Šerach wjacore wažne knihi, kiž buchu tež do cuzych řečow přeložene. Na jeho dopóznaća so pčotarjo hišće džensa zložuja.

Jenož 48 lět stary bu Šerach na wjeršku swogeho skutkowanja z tuteje časnosće wotwołany.

Kurt Latka

Předsydstwo SET so zešlo

Na swojim zeńdženju dnja 29. apryla je předsydstwo Serbskeho ewangelskeho towarstwa wotběh lětušeho cyrkwinskeho dnja wobjednało. Druhe wudaće informaciskeho łopjena wo ewangelskich Serbach je rozebrane. Z nowym wudaćom pak so čaka, doniž njeje dalše wobstaće Serbskeje superintendenty wujasnjene. Přichodne zetkanje ze zastupjerjemi TCM budže 18. junija a dalše zeńdženje předsydstwa SET budže 26. awgusta.

M. Wirth

Wo nasćenowych mólbach w Zhorjelcu

„Srjedzowěkowske freski w cyrkwach Łužicy“ – takle rěka fotowa wustajeńca Jürgena Maćija, kiž je so 4. meje w Zhorjelskej cyrkwi Našeje knjenje wotewrěła. W barbných fotografijach předstaja

Fotograf Jürgen Maćij (naprawo) w rozmołwje z wopytwarjomaj wustajeńcy w Zhorjelskej cyrkwi Našeje knjenje Foto: T. Malinkowa

Budyski wumělc nasćenowe mólbje z bibliskimi motiwami, kiž su so přez lětotki we Łužiskich cyrkwach wuchowali. Cyłkownje pokazuja so mólbje z 15 cyrkwow, mjez druhim tež z Božich domow w Slepom a w druhich něhdy serbskich wosadach kaž w Hbjelsku, Jězorje, Chołmje a Kałkojcach. Na wotewrjenskej swjatočnosći je zawodne słowa do wustajeńcy podała wumělstwowa wědomstnica dr. Marija Měrcinowa z Budyšina. Wustajeńca je hač do 30. junija přistupna. Tak změja tež wopytwarjo cyrkwinskeho dnja, kiž wotměje so wot 31. meje do 2. junija w Zhorjelcu, składnosć, sej ju wobhladać.

T.M.

Zamórscy wopytwarjo

Přez swjatki přebywachu we Łužicy wjacori potomnicy do zamórskich krajow wupućowanych Serbow. Přiwabili běchu jich swjedzenske dny składnostnje 1000lětného jubileja města Budyšina, předewšěm pak Džeń serbskeje kultury, kiž so swjatkovnu nje-dželu wotmě. Z Awstralskeje běchu mjez druhim přijěli Robert Wuchatsch, kiž přebywaše pola přiwuznych w Žarkach pola Wósporka, a mandželskej Beverley a Benno Gotzky, kiž staj hižo husćišo swójbných w Rachlowje pod Čornobohom wopytało. Přeni króć w domiznje swojich serbskich prjedownikow přebywaše student Oscar Beisert z texaskeje stolicy Austina. Wón ma předwidzane pisać knihu wo stawiznach swojeje swójby a je za to zběrał material w Malešanskej, Klukšanskej, Hućinjanskej a Łazowskej wosadze, zwotkelž jeho prjedownicy pochadzachu. Z Kanady bě do Delnjeje Łužicy přijěł R. Böhme z mandželskeje. Wobaj wobdžělštaj so na delnjoserbskich kemšach swjatkovnu póněželu w Turjeju, zwotkelž běchu swójbni R. Böhmy něhdy wupućowali.

T.M.

275 lět serbska biblija

Klětuše Schadzowanje Maćicy Serbskeje budže wěnowane 275-lětnemu jubilejeje wudaća přenjeje serbskeje biblije. Tole je stawizniska sekcija Maćicy Serbskeje 16. meje na swojim posedženju w Budyskim Serbskim domje wobzamknyła. Do programa maja stušeć přednoški wo wšěch třoch wariantach Swjateho pisma w serbskej rěči: wo ewangelskimaj wudaćomaj w hornjo- a delnjoserbsčinje kaž tež wo katolskim wudaću Stareho a Noweho zakonja. Dale ma so w jubilejnym lěće wobnowić a z Bukečanskeho kěrchowu do předrumnosće cyrkwy přestajić narowny pomnik sobupřełožerja přenjeje serbskeje biblije, fararja Jana Wawera.

Přenjeju serbsku bibliju běchu w lěće 1728 wudali štyrjo ewangelscy fararjo: Jan Běmar w Budestecach, Matej Jokiš w Hbjelsku, Jan Langa w Minakale a Jan Wawer w Bukecach.

T.M.

Ekumeniski swjatkovny nyšpor

Swjatkovnu nje-dželu swjećeše so we wobłuku swjedzěnskich dnjow k 1000lětnemu jubilejeje Budyšina Džeń serbskeje kultury. Nawječor běchu wobdžělnicy prošeni na ekumeniski nyšpor do Pětriskeje cyrkwy. Nimale 200 Serbow katolskeho a ewangelskeho wěrywuznaća, mjez nimi wjacori duchowni, so w katolskim džělu zhromadzi. Nyšpor swjećeštaj Budyskej fararjej Jan Malink a Wito Šćapan. Čitanje a přednjesenje próstwow běchu přewzali Budyske wosadne Gabriela Gruhlowa, Ludmila Bizoldowa a Jadwiga Malinkec. Spěwachu so ekumeniski kěrluš „Stónco wšeje sprawnosće“ kaž tež kěrlušej z katolskeho Wosadnika a ewangelskich Spěwarskich. Chóraj Budyšin a Lipa wobohaćištej nyšpor z twórbomaj Kocora „Stwórba Boža“ a „Měr, pokoj“ kaž tež ze spěwnym přewodom přednjesených próstwow. Gymnaziastka Jadwiga Malinkec poskići meditatiwnu hudźbu na gitarje. Swjatkovne modlitwy wuspěwa tachantski farar Šćapan.

W swojim předowanju, zložowacym so na Jana 14, 16–17, zwjaza farar Malink swjatkovny podawk wuleća swjateho Ducha z runje dožiwjenym swjedženjom serbskeje kultury. Duch Boži, tak předar wuwjedže, steji na spočatku wuwica serbskeje kultury a ju tež džensa překisa. Bjez Božeho ducha wěrnosće a lubosće, w kotrymž skutkowachu wótcojo, njeby serbski lud był žohnowany z kulturnej bohatošću, kaž so wona nam jewi w pismowstwjě, spěwach a drastach. Tole staj wuwědomjejo mamy być džakowni za swoje namrěte narodne kubta, mamy sej je česćić a přichodnym generacijam dale dawać. Předar wuzběhny, zo tež džensa bjez ducha wěrnosće a lubosće njeje spomóżne narodne wuwice móžne. Při wšěch problemach, kiž serbske žiwjenje počezuja, mamy přeco zaso Boha prosyc wo dary swjateho Ducha, wo lubosć a přenosć.

Zhromadne požohnowanje wobeju duchownej zakončiči nyšpor. Před cyrkwu bě wot katolskich kaž ewangelskich wobdžělnikow slyšeć, zo bě tuta hodžina w Božim domje byla z pozběhowacym wjerškom Dnja serbskeje kultury a zo měło so w tajkej dobrej zhromadnosći pokročować.

T.M.

Njeswarske doškrabki (1)

Njeswačidło je powabna wjes, kotraž lěto wot lěta rjeńša bywa. Posledni čas sym sej ze swójbu husćišo do Njeswačidła wulećał a při tym tež zwěsćil, zo su wšitke dróhi a tež najmjeńše pućiki bjezporočne serbsce pomjenowane. Tola poslednja wěrna serbska bašta w Njeswačidle, ewangelska fara, je drje kruće w němskimaj rukomaj, a to drje tež, jeli so Boži dźiw njezanje, wostanje.

Za mnje pak je a wostanje tale wjes na přeco z mjenom Gerharda Wirtha zwjazana, sym dźe wěsty čas pola njeho na Serbskej superintendenturje za sekretara był. Džěto běše zajimawe a wotměnjawe a na wšelake wašnje tež z wosadnym žiwjenjom splečene. Do poslednjeho slušeše podawanje nabožiny na Njeswačanskej farje. Farska stwa bě spartanisce wuhotowana, tajka prawje zastarska. Njebě tež dźiwa, zo rjaneho dnja z wjercha stwy wulki kruch wobmjeta z wulkim ropotom dele zleca, chibazo bě so to w nocy stało. Znajmjeńša mějachmy rano, hdyž małe lětniki na swoju hodžinu přichadźachu, tu njelubu wobradu na špundowanju a na blidach a ławkach. Mój swěće, hdy by so to wosrjedź nabožiny stało! Džensa so tajke něšto wjac stać njemóže, džens, hdyž je Njeswačanska fara wupikana a wulizana a sama konkurencja za susodny hród.

Dzeń wote dnja sym z kolesom, pak přez Šešow pak přez Nowu Wjes, do Njeswačidła teptał. Znajmjeńša dwójce dojedźech z kolesom do druheje wsy na nabožinu, hdžež hewak něchtó druhi džěci rozwučowaše. Tak přińdžech připadnje tež do Přěćec, hdžež pola Beerec črjódka džěci čakaše a so njemato dźiwaše, zo bě cuzy młody wuj k nim přijěl. Podobnje bě so po wšem zdaću tež Chasowskim džěćom zešlo, hdžež běch druhi raz wosadnu sotru zastupował. Tež tam smy dokoławoko blida w dobrej stwě na stólcach a na konopeju sedželi. Powědach džěćom wo tym, štož w tehdom najwoblubowanišej džěćacej bibliji z rjanymi ilustracijemi Paule Jordano-weje steješe. Do skupinki slušeše tež mała holčka, a hlej, ta či džens sama ze Swjateho kraja a z hišće zdalenišich kóncow swěta pisa a rozprawja. Takle su so w běhu lědma po lětstotka časy změnili, a ja bych přeco hišće twjerdził, k našemu lěpšemu.

Mjeztym smy so tež w našej krajnej cyrkwi na to zwučić dyrbjeli, zo so pjenjez dla wosady zjednočuja. To rěka: wjace džěta za mjenje ludźi. Njeswačanska wosada pak bě hižo něhdy chětro wulka była. Kelko wsow, wjeskow a wjesčičkow nož do njeje slušeše a słuša! Jónu dyrbjach tež do Wutołčic kolesowac, mi so zda z wosadnymi powěscimi abo z někajkej druhej zdželenku. K němskimaj čłowjekomaj. Wonaj pochadžeštaj z dalokeje Wołynskeje. Rylkec mandželskaj běštaj staraj a drje tež

chorowataj. Bóh Knjez wě, kelko horja běštaj za čas wójny a po njej dla wuhnaća a čekanja z domizny přečerpjełoj – runja njeličomnym druhim. Farar Wirth běše tež tym, kotřiž ze Serbow njepochadźachu, z jenakej lubosću a swěru jako jich dušepastyr služił. Tak běch so tež jedyn a dotal jenički raz do schowanych Wutołčic zabtůdžil, hdžež dušni ludžo bydla, katolscy a ewangelscy.

„Dokal chceće ...?“

Zajimawša, tola čím zwažliwiša pak běše moja jězba kónc haperleje 1960 do Zapadneho Berlina, do „frontoweho města“, kaž to naše nowiny twjerdźachu. Jako za ekumeniske džěto mjez serbskimi duchownymi zamołwity dósta Rakečanski farar Šofta přeprašenje na ekumeniske schadźowanje Swětoweje rady cyrkwe w Genfje. Dojednowši so ze superintendentom Wirthom pōsta tuž mje na tule wuprawu do Zapadneho Berlina. Wotjědžech z busom z Budyšina přez Wojerecy. Tu zalěze cuzy muž do busa a sydny so ke mni a poča so mje za tym a tamnym prašeć, wotkel pochadžam a dokal chcu a tak dale. Hač bě to někajki statny wajchtar był? Njewěm.

Tola w Berlinje-Schönefeldze so moja jězba najprjedy raz njezapcy skónči.

Romantiski napohlad – zachod na stary kěrchow při cyrkwi w Njeswačidle

Fara w Njeswačidle – za čas superintendenta Gerharda Wirtha sydło Serbskeje superintendentury

měšćanskeje železnicy nōžkować. Přišedši do Zapadneho Berlina wodychnych a kupich sej hnydom dvě bananje, kotrejž nablaku schmutach.

Zěndženje w Schwanenwerderu nad Wannskim jězoram běše zajimawa wěc za čłowjeka z lužiskeje prowincy! Hinak hač džensa bě tajke něšto bjezmała jónkrótne

přiležnosć, raz trochu do dalokeho swěta pokuknyć, běchu džě tam tež ludžo z Francoskeje, z USA a samo ze smjerć dalokeje Kerale w Indiskej. A lěto pozdžišo bě džě tak a tak z tymle jězdženjom do Zapadneho Berlina na wosomadwaceći lět kónc. Do tych ludźi, kotřiž běchu ekumeniske zetkanje nawjedowali, slušeše tež wěsty farar Bronisch. Zawěsće bě to potomnik wonych třoch ewangelskich duchownych – Kito Wylem Broniš, Matej Bogumił Broniš a Pawoł

Fryco Broniš –, wo kotrychž njeboh Gerat Hančka w Nowym biografiskim słowniku pisaše.

Tež wróćojězba ze Zapadneho Berlina do našeje wuchodneje wostudy bě chětro riskantna, wšako policisća w uniformje a w ciwilu nastajnosći w čahu kontrolowachu, a mějachmy wšitcy sobu we wačoku, kotrejž běchmy sebi we Schwanenwerderu wuběrać móhli. Dvě bychu zawěsće sćazali, tu wo swědkach Jehowy a tu wo staće Israelu. Ale tónkróć mějach kočę zbože.

Haj, a na te wašnje bě so mój Nowšansko-Njeswarski wjesny křesćanski horicent trochu na ekumeniski rozwiřit.

Hinc Šofta

(Kónc w přichodnym čisle)

Powěšće

Berlin. Ruski prezident Wladimir Putin je njedawno pjeć zaslužnym wosobinam z Němskeje spožičil Medaliju Puškina. K wuznamjenjnym slůša w Berlinje bydlaacy farar n. w. Cyril Pjeh, kotryž je předsyda towarstwa za přečelstwo z ludami Ruskeje.

Wulka Stóńca. Ze swjedženskimi kemšemi, na kotrychž předowaše biskop Kreß, bu 23. apryla cyrkej w psychiatriskej chorowni we Wulkej Stóńcy pola Lubija znowa poswjećena. Cyrkej pochadza z lěta 1902. Wot lěta 1977 njehodžeše so hubjeneho twarskeho stawa dla hižo wužiwać. W zašłych lětach bu dospołnje ponowjena.

Wóspork. 26. apryla je so při Niščanskej dróze we Wósporku swjećita zběhanka noweje starownje diakonije. Klětu spočatk lěta ma dom, kiž plaći něhdže štyri miliony eurow, dotwarjeny być. Nowa starownja změje městno za 50 ludźi, dotalna starownja we Wichowskim hrodze so zawrě.

Budyšin. Składnostnje 75. posmjertnych narodnin organistki Lubiny Holanec-Rawpoweje wotmě so 5. meje w Pětriskej cyrkwi koncert duchownje hudźby. Připóznata piščelarka, kotraž bě so 1927 jako džowka kantora w Budyšinku narodžiła, je husičižo tež kemše na serbskich cyrkwiniskich dnjach přewodzała.

Malešecy. Kaž je tu mjeztym hižo z tradiciju, swjećachu so bože spěče dwurěčne kemše. Wosadny farar Neumann spěwaše liturgiju, farar Malink předowaše serbsce a němsce. Mjez 30 kemšerjami běchu tež někotři Serbja z wokolnych wosadow.

Borkowy/Wjerbno: Na stupnem stwortku jo se zasej swěšila namša pod gołym njebjom na idyliskej Wjerbańskej Cosnje blisko Sprjewje mjazy Smogorjowom a Wjerbnom. Namšarje Borkojskeje a Wjerbańskeje wosady su se zmakali na zgromadnu namšu, na kotarejž stej prjatkowalej Wjerbański farar Bernd Puhlmann a Borkojski farar Christian Popp. Farar Popp jo pod gołym njebjom dwěma golešoma z Borkow psii dupjenju Bože žognowanje dał. Na namšy su tšubili dujarje z Wjerbna a z Chošebuza.

Zly Komorow. Ze swjatočnosću zahaji so 10. meje nutřkowny wutwar něhdyšeje Serbskeje cyrkwe w Złym Komorowje. Z Božeho domu, natwarjeneho w lěće 1749, ma nastać sociokulturny centrum. Dothi čas njewužiwana cyrkej bě naposledk w tak bėdnym stawje, zo chcychu ju 1993 spotorhać. Tehdy bu pod škit pomnikow stajena a so z tym wuchowa. W lěće 1999 bě wonkowne wobnowjenje dokónčene. Za nětko zahajeny nutřkowny wutwar budze něhdže 420 000 € trěbnych. Wo twar stara so spěchowanske towarstwo. Hač do 80tych lět 19. lětstotka je so tule serbsce předowało.

Łupoj. Njedzelu, 12. meje, wotmě so we Łupjanskej cyrkwi ekumeniska nutrnosć za wěrnych z Łupoje, Chwaćic, Minakała, Njeswaćidla a Radworja. Štyrjo fararjo přednjesechu wotměnjejo próstwy a modlitwy w němskej a serbskej rěči. Předował je farar Šćěpan Delan z Radworja. Bohaće wopytanej nutrnosći přizamkny so bjesada při kofeju.

Łaz. 17. meje spominaše we Łazowskej cyrkwi 70 česćowarjow a přiwuznych na pjate posmjertny Jana Pawoła Nagela. Předstaji so nowa CD z wuběrkom jeho sinfoniskich tworbow. Wojerowski kantor Hans Krauzick zahra na piščelach kompozicije Nagela.

Budyšin. Swjatowonu pōndzelu je so w foyeru krajnoradneho zarjada wotewrěła wustajeńca z mólkami Hany Wićazoweje. Zdobom poskići so krótki program z rejemi a hudźbu na basnje Benedikta Dyrlicha. Wobhladać móžeće sej wustajeńcu hišće hač do 16. junija, a to wšědnje we wotewrjenskich časach krajnoradneho zarjada.

Turjej. Na delnjoserbskej Božej službje swjatowonu pōndzelu, na kotrejž bě so wjac hač 50 kemšerjow zhromadziło, je młody Dešnjanski farar Schütt přeni króć serbsce předował.

Budyšin. Po dlěšim času bě sobotu, 25. meje, w Michałskej cyrkwi zaso serbska křeńca. Tereza Krygarjec, třeće džěćo Krygarjec mandželskeju z Wužežka pola Bukec, bu wot fararja Malinka wukřeńca.

Dary

W aprylu je so darilo za Pomhaj Bóh 100 € a 60 € a za wobnowjenje Michałskeje tafle w Budyšinje 250 €, dwójce 100 € a dwójce 50 €. Bóh žohnuj dary a darcelow.

Za wobnowjenje Michałskeje tafle je so hač do kónca apryla 2 008,55 € nahromadziło. Cyłkownje plaći wobnowjenje 2 300 €. SET prosy wo dalše dary.

Přeprašujemy

08.06. sobota

14.00 Serbski cyrkwiniski dzeń w Budyšinje na Michałskej farje

09.06. 2. njeđzela po swjatej Trojicy

10.00 kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej, přenjesu so tež w serbskim rozhłosu (farar Malink)

23.06. 4. njeđzela po swjatej Trojicy

11.45 nutrnosć w serbskim rozhłosu (farar Malink)

07.07. 6. njeđzela po swjatej Trojicy

10.00 kemše w Budyšinje w Michałskej (farar Malink)
11.45 nutrnosć w serbskim rozhłosu (farar Malink)

Spominamy

12. junija 1802 narodži so w Rakojdach **Handrij Brósk**. Wón wotrosće w Hlinje, hdžež bě nan wětrnikar. Po wopyće Budyskeho gymnazija studowaše teologiju w Lipsku. Z fararjom bě 1826–1834 w Malešecach a 1834–1874 w Budestecach. 1827 woženi so z Amaliju Šoćic, džowku mlynka z Budyšina. Na nju spěsni Handrij Zejler při swojim wopyće na Malešanskej farje 1827 spěw „Lubka lilija“. Z Bróskec mandželstwa wuńdže sydonaće džěći, dwanaće wotrosće. Syn Moric sta so z poslednim serbskim fararjom w Křišowje a Čětowje za Wósporkom. Handrij Brósk je so na wšelake wašnje na dobro Serbow zasadzował. Nimo toho je wjele serbsce pisał a basnił. Wón zemrě 1877 w Budestecach. Tam na njeho a na „Lubku liliju“ dopominatej narowny pomnik w cyrkwi a rjany módry parament z lěta 1834, kiž bě wosada darila při jeho zapokazanju w Budestecach.

Pomhaj Bóh časopis ewangelskich Serbow

Wudawačelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Čornobohska/Czornebohstr. 12, 02625 Budyšin/Bautzen

Redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowja/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/600711)

Čišeć: Čišećernja DELANY tzwr w Njeswaćidle

Postvertriebsnummer: F 13145

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625 Bautzen

Přinoški a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Konto-Nr. 1 000 083 167, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00

Pomhaj Bóh wuchadza mēsačnje. Spěchuje so wot Žaložby za serbski lud. Lětny abonement plaći 8 €.